

Presented on	:	21-08-2024		
Registered on	:	21-08-2024		
Decided on	:	17-03-2026		
Duration	:	Years	Months	Days
		01	06	23

IN THE COURT OF 2nd ADDL. SR. CIVIL JUDGE & A.C.J.M. AT, BHAVNAGAR (Presided Over by J.P.Prajapati) CC/5354/2024 Exhibit No.	
ફરિયાદી:-	શ્રી રામ ફાઈનાન્સ લી. પાવર ઓફ એટર્ની અને વહીવટકર્તા યુવરાજસિંહ દશરથસિંહ ગોહીલ ઠે.ઓફીસ નં.૧૦૧, ફર્સ્ટ ફ્લોર, કોર્પોરેટ સેન્ટર, દક્ષીણામુર્તી હાઈસ્કુલની સામે, વાઘાવાડી રોડ, ભાવનગર
ફરિયાદપક્ષ:-	વિ.વકિલશ્રી પી.બી.મકવાણા
આરોપી:-	તારકવાડીયા હુસૈનભાઈ ઈસાભાઈ રહે. સિહોર, ઢાંકેડી રોડ, ખાટકીવાડ, તા.શિહોર, જિ.ભાવનગર
બચાવપક્ષ:-	વિ.વકિલશ્રી એસ.બી.કાદરી

ગુનાની તારીખ:-	---
પ્રથમ બાતમી અહેવાલની તારીખ :-	---
આખરી અહેવાલ / ફરિયાદ રજુ થયા તારીખ:-	૨૧/૦૮/૨૦૨૪
તહોમતનામુ/પ્લી ઘડ્યા તારીખ:-	૧૮/૧૨/૨૦૨૪
પુરાવો શરુ કર્યા તારીખ:-	૧૬/૦૮/૨૦૨૫
ચુકાદા માટે અનામત રાખ્યાની તારીખ:-	૦૨/૦૧/૨૦૨૬
ચુકાદાની તારીખ:-	૧૭/૦૩/૨૦૨૬
આખરી હુકમ:-	નિર્દોષ છોડ્યા,

// આરોપીની વિગત //

અનુ. નં.	આરોપીનું નામ	ઘરપકડ ની તારીખ	જામીન મુક્તીની તારીખ	તહોમત	શું નિર્દોષ છોડ્યા, સજા કરી	કરવામાં આવેલ સજા	સુનાવણી દરમિયાન અટકાયતનો સમયગાળો
૧	તારકવાડીયા હુસૈનભાઈ ઈસાભાઈ	-	-	નેગો કલમ- ૧૩૮	નિર્દોષ છોડ્યા,	-	--

-: ચુકાદાનું પરિશિષ્ટ:-

ફરિયાદપક્ષ/બચાવપક્ષ/અદાલતના સાક્ષીઓની યાદી

અ. ફરિયાદપક્ષ

અનુ.	નામ	આંક	પુરાવાનો પ્રકાર
૧	ફરિયાદી શ્રી રામ ફાઈનાન્સ લી. પાવર ઓફ એટર્ની અને વહીવટકર્તાયુવરાજસિંહ દશરથસિંહ ગોહીલનું પુરાવાનું સોગંદનામું	૪	ફરિયાદી

બ. બચાવપક્ષના સાક્ષી, જો હોય તો

અનુ.	નામ	આંક	પુરાવાનો પ્રકાર
—	—	—	—

ક. અદાલતના સાક્ષી, જો હોય તો

અનુ.	નામ	પુરાવાનો પ્રકાર
—	—	—

ફરિયાદપક્ષ/બચાવપક્ષ/અદાલતના દસ્તાવેજોના આંકની યાદી

અ. ફરિયાદપક્ષ

અનુ.	આંક	દસ્તાવેજ
૧	૯	પાવર ઓફ એટર્ની
૨	૧૦	અસલ ચેક નં.૦૦૦૦૪૯
૩	૧૧	રીટર્ન મેમો
૪	૧૨	પોસ્ટની રસીદ
૫	૧૩	એકનોલેજમેન્ટ
૬	૧૪	એકાઉન્ટ સ્ટેટમેન્ટ

બ. બચાવપક્ષ

અનુ.	આંક	વર્ણન
—	—	—

ક. અદાલતી સાક્ષી

અનુ.	આંક	વર્ણન
—	—	—

૬. ભૌતિક પદાર્થ

અનુ.	આંક	વર્ણન
—	—	—

JUDGMENT**ફરિયાદપક્ષની ટૂંકમાં હકીકત અને આરોપી વિરૂધ્ધનું તહોમત:**

૦૧. ફરિયાદપક્ષના કેસની ટૂંકમાં હકીકત એવી છે કે, ફરિયાદી શ્રી રામ ટ્રાન્સપોર્ટ ફાઈનાન્સ કં.લી. ના નામે વ્યવસાય કરતી હતી પરંતુ તા.૧૧/૦૫/૨૦૨૨ ના ભારત સરકારની નેશનલ કંપની લો ટ્રીબ્યુનલની સ્પેશ્યલ બેંચ- II ચેન્નઈ ના હુકમ નં.CA/CAA/69/76(CHE)/2022 ના હુકમથી શ્રી રામ ફાઈનાન્સ લી. કરેલ છે. ફરિયાદી મુખ્યત્વે ઈન્વેસ્ટમેન્ટ તથા ફાઈનાન્સનો વ્યવસાય કરે છે અને વાહન ઉપર ધીરાણ અને અન્ય રીતે ધીરાણ આપવાનું કામ કરે છે. ફરિયાદી પાસેથી આરોપીએ MHCV ASHOK LAYLAND AL 3718 IL FBT જેનો રજીસ્ટ્રેશન નં GJ 12 BT 9469વાળુ વાહન ખરીદવા એગ્રીમેન્ટ નં.BHAV22306020004 થી રૂ.૧૨,૨૫,૦૦૦/- ની લોન લીધેલ. આરોપીએ સદર લોનની રકમ નિયમિત પણે ભરપાઈ નહીં કરી આપતા લોનની બાકી લેણી રકમ પેટે ફરિયાદીની ઓફીસે આરોપીએ તેઓની બેંક ઇકવીટસ સ્મોલ ફાઈનાન્સ

બેંક, શાસ્ત્રીનગર, ભાવનગર શાખાનો ચેક નં.૦૦૦૦૪૯ તા.૨૧/૦૬/૨૦૨૪ નો રૂ.૫,૬૨,૭૪૦/- નો પેમેન્ટ રૂપે ચેક આપેલો. ફરિયાદીએ સદરહુ ચેક પોતાની બેંકમાં જમા કરાવતા સદર ચેક તા. ૨૫/૦૬/૨૦૨૪ નારોજ "ફંડસ ઇનસફીશીયન્ટ " ના શેરા સાથે પરત આવતા ફરિયાદીએ તા.૨૩/૦૭/૨૦૨૪ નારોજ તેમના વકીલશ્રી મારફતે આરોપીના સરનામે નોટિસ આપેલ, જે નોટિસ આરોપીને બજી ગયેલ છે. આમ, સદર નોટિસ આરોપીને બજી ગયેલ હોવા છતાં ચેકની રકમ પરત કરેલ નથી અને નોટિસ નો કોઈ જવાબ આપેલ નથી. જેથી ફરિયાદીએ સદર ફરિયાદ ધી નેગો. ઇન્સ્ટ્રુ. એક્ટની કલમ-૧૩૮ અન્વયે કરેલ છે.

કોર્ટ કાર્યવાહી:

૦૨. (૨.૧) આ કામે હાલની ફરિયાદ અત્રેની કોર્ટમાં દાખલ થતા, મારા પુરોગામી વિ.એડી.ચીફ. જ્યુડી.મેજ. સાહેબે આરોપી વિરુદ્ધ નેગો. ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૮ મુજબ ના ગુનાનું કોગ્રીઝન્સ લઈ પ્રોસેસ કાઢવાનો હુકમ કરેલો અને આરોપી ને સમન્સની બજવણી થતાં તેઓ કોર્ટ સમક્ષ હાજર થતા, ક્રિમિનલ પ્રોસીઝર કોડની કલમ-૨૦૭ મુજબ ફરિયાદપક્ષના તમામ દસ્તાવેજ પુરાવાઓની નકલ વિના મુલ્યે પુરી પાડવામાં આવેલ.

(૨.૨)જે બાદ આરોપીને તેઓ સામેના ગુનાનો સારાંશ વાંચી, સમજાવી, સંભળાવી આંક-૬ થી સમન્સ ટ્રાયેબલ ફોર્મમાં પ્લી રેકર્ડ કરેલ છે. જે બાદ ફરિયાદપક્ષે તેઓના કેસની હકીકતો પુરવાર કરવા માટે મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજ પુરાવો રજુ કરેલ છે.

(૨.૩) ધી નેગોશીયેબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટના પ્રકરણ -૧૭ ની કલમ - ૧૪૩ અન્વયના ગુનાને લગત કેસોની કાર્યવાહી સમરી ટ્રાયલથી ચલાવવા જોગવાઈ કરેલ છે. જેથી ક્રિ.પ્રો.કોડ.ક.૩૨૬ અન્વયે જ્યારે સમરી ટ્રાયલમાં એક મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા અંશતઃ પુરાવો નોંધવામાં આવેલ હોય અને કોઈ સંજોગોમાં મેજિસ્ટ્રેટશ્રી બદલાય તો અગાઉના મેજિસ્ટ્રેટ શ્રીએ નોંધેલ પુરાવા પર આધાર રાખી શકે નહીં તેવી જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. હાલના કામે કેસનો પુરાવો અગાઉના વિ.ન્યાયા ધીશ સમક્ષ રેકર્ડ થયેલ છે. પરંતુ, સદર કામે આરોપીની પ્લી સમન્સ ટ્રાયેબલ ફોર્મમાં રેકર્ડ કરવામાં આવેલ છે અને ફરિયાદપક્ષે રજુ કરેલ સાહેદોના પુરાવાને બચાવપક્ષે વિસ્તૃત ઉલટતપાસ કરેલ છે. જેથી હાલના કામે પક્ષકારોએ પોતાનો પુરાવો સંક્ષિપ્તમાં નહીં પરંતુ વિસ્તૃત રજુ કરેલ હોય હાલનું કામ સમન્સ ટ્રાયલ તરીકે ચલાવવામાં આવેલ હોવાનું જણાય આવેલ છે.

આરોપીનો બચાવ તથા વિશેષ નિવેદન :

૦૩. (૩.૧) આ કામે આરોપીનું કી.પ્રો.કો.ક.૩૧૩(૧)(એ)મુજબ વિશેષ નિવેદન લેવામાં આવેલ છે. તેમાં તેઓએ ફરિયાદપક્ષ ની હકીકતો નકારેલ છે અને સોગંદ ઉપર જુલાની આપવાનું તેમજ બચાવમાં સાહેદો તપાસવા જણાવેલ છે.તેમજ વિશેષમાં જણાવેલ છે કે, " અમો નિર્દોષ છીએ, ખોટો કેસ કરેલાનુ જણાવેલ છે. "તેવું જણાવેલ છે.

દલીલો:

૦૪. ફરિયાદપક્ષ તરફે મૌખિક દલીલ કરેલ છે.

૦૫. આરોપીપક્ષ તરફે મૌખિક દલીલ કરેલ છે.

આરોપી વિરુદ્ધનું તહોમત/મુદ્દાઓ :

૦૬. ઉપરોક્ત રજુ થયેલ પુરાવા તથા કેસની હકીકત ધ્યાનમાં લઈ સદર કેસના ન્યાય નિર્ણય માટે નીચે મુજબના મુદ્દા ઉપસ્થિત થાય છે.

૧. શું ફરિયાદપક્ષ વાજની શંકાથી પર રીતે પુરવાર કરે છે કે, આ કામના આરોપીએ ઇકવીટસ સ્મોલ ફાયનાન્સ બેંક, શાસ્ત્રીનગર શાખાનો તા.૨૧-૦૬-૨૦૨૪ ના રોજનો ચેક નં.૦૦૦૦૪૮ નો રૂ.૫,૬૨,૭૪૦/-પુરાનો કાયદેસરના દેવા અને જવાબદારી અદા કરવા માટે આપેલ અને તે ચેક આરોપીના ખાતામાં " ફંડ ઇનસફીસીયન્ટ " ના કારણે સ્વીકાર થયેલ નહીં, જેની લેખિત નોટિસ આરોપીને મોકલાવેલ હોવા છતાં આરોપીએ ચેકના નાણાંની ચુકવણી સમયમર્યાદામાં ન કરીને ધી.નેગો.ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૮ મુજબનો શિક્ષા પાત્ર ગુનો કરેલ છે?

૨. શું હુકમ ?

ઉપરોક્ત મુદ્દા પરત્વે મારા નિર્ણયો નીચે મુજબ છે.

૧. નકારાત્મક,

૨. આખરી હુકમ મુજબ.

ન્યાય નિર્ણય

૦૭. સદર કેસ ફરિયાદપક્ષે ધી નેગોશીએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૮ (જેને હવે પછી એન.આઈ.એક્ટ-૧૩૮ તરીકે સંબોધેલ છે) મુજબ મુકેલ હોય સદર કલમ ધ્યાને લેતાં,

કલમ-: ૧૩૮ ખાતામાં અપૂરતા ભંડોળના કારણે ચેકનો અસ્વીકાર થયા બાબતે કોઈ વ્યક્તિએ, કોઈ દેવુ અથવા જવાબદારી પૂરેપૂરી અથવા તેના કોઈ ભાગમાંથી મુક્ત થવા માટે, બીજી વ્યક્તિને બેન્કર પાસે પોતે રાખેલા ખાતામાંથી નાણાંની કોઈ રકમની ચુકવણી કરવા માટે, લખેલો તે ખાતાનો કોઈ ચેક, તે ખાતામાં જમા રહેલી રકમ ચેકનો સ્વીકાર કરવા માટે અપૂરતી હોવાના કારણે અથવા તે રકમ તે બેંક સાથે કરેલા કરાર મુજબ તે ખાતામાંથી ચુકવવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હોય તે રકમ કરતા વધારે હોવાના કારણે, બેંકે વણચુકવાયેલ પરત કરેલ હોય, તો તેવી વ્યક્તિએ ગુનો કર્યો હોવાનું ગણાશે અને આ અધિનિયમની બીજી કોઈ પણ જોગવાઈને બાધ આવ્યા સિવાય, તેને બે વર્ષની મુદત સુધીની કેદની અથવા ચેકની બમણી રકમ સુધીના દંડની અથવા તે બન્ને શિક્ષા કરવી જોઈશે, પરંતુ,

- (ક) ચેક, તે લખવામાં આવ્યો હોય તે તારીખથી છ મહિનાની મુદત અથવા તેની કાયદેસરની મુદત, બેમાંથી જે વહેલી તે મુદતની અંદર, બેંકમાં રજુ કરવામાં આવ્યો હોય તે સિવાય,
- (ખ) વણચૂકવાયેલ પરત ફર્યાની સંબંધિત બેંક તરફથી માહિતી મળ્યાના ત્રીસ દિવસની અંદર, ચેકના નાણાં લેનાર અથવા ચેકના યથાક્રમ ધારક, સદરહુ નાણાંની રકમની ચુકવણી માટે માંગણી કરતી લેખિતમાં નોટિસ ચેક લખનાર ઉપર કાઢે તે સિવાય, અને
- (ગ) સદરહુ નોટિસ મળ્યાના પંદર દિવસની અંદર, સદરહુ નાણાંની રકમની ચુકવણી ચેકના નાણાં લેનાર અથવા યથાપ્રસંગ, ચેકના યથાક્રમ ધારકને કરવામાં સદરહુ ચેક લખનાર નિષ્ફળ જાય તે સિવાય, આ કલમનો કોઈપણ મજકુર લાગુ પડશે નહીં.
- સ્પષ્ટીકરણ:— આ કલમના હેતુ માટે " દેવા અને બીજી જવાબદારી " એટલે કાયદેસર અમલકરી શકાય તેવા દેવા અથવા બીજી જવાબદારી.

ફોજદારી કેસો માટે ન્યાય વ્યવસ્થાપનની પ્રણાલીમાં હંમેશા ધ્યાનમાં રાખવા ના મુખ્ય સિદ્ધાંતોમાંનો એક એ છે કે, આરોપી તરીકે રજૂ કરાયેલ વ્યક્તિ નિર્દોષ હોવાનું માનવામાં આવે છે. આરોપીના ગુનાને સાબિત કરવાનો બોજ ફરિયાદપક્ષ પર છે અને જ્યાં સુધી તે તે બોજા માંથી મુક્ત ન થાય ત્યાં સુધી અદાલત આરોપીને તકસીરવાન ઠરાવી શકે નહિ. સદર ફરિયાદીએ આરોપી સામે ધી.એન.આઈ.એક્ટની કલમ-૧૩૮ અન્વયે કેસ કરેલ છે. નામદાર સુપ્રિમકોર્ટ દ્વારા અનેક ચુકાદામાં કાયદાના અવકાશનું વર્ણન કરેલ છે અને હાલમાં દેશમાં નાણાંકીય વ્યવહારો યોગ્ય અને સરળ રીતે થઈ શકે તેમજ લોકો વચ્ચે પ્રમાણિકતાથી સમગ્ર દેશમાં વ્યવહારો થઈ શકે તે માટે ચેકને ઉપકરણ તરીકે જાહેર કરી નાણાંકીય વ્યવહારોને વિશ્વસનીયતા અને મજબુતી આપવામાં આવેલ છે અને તે કારણે સદર કાયદા અન્વયે રજુ કરવામાં આવેલ ચેક બાબતે અનુમાન કરવાની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. જે બાબતે નીચે ચર્ચા કરવામાં આવેલ છે.

૦૮. સદર કામે ફરિયાદપક્ષે પોતાનો કેસ પુરવાર કરવા નીચે મુજબના પુરાવા રજુ કરેલ છે.

(૮.૧) ફરિયાદપક્ષે આરોપી સામેનો કેસ પુરવાર કરવા માટે ફરિયાદી શ્રી રામ ફાઈનાન્સ લી. પાવર ઓફ એટર્ની અને વહીવટકર્તા યુવરાજસિંહ દશરથસિંહ ગોહીલ નાઓએ આંક-૪ થી પોતાની સરતપાસનું સોગંદનામું રજુ રાખેલ છે. જેઓ પોતાની સરતપાસમાં જણાવે છે કે,

*તેઓ શ્રી રામ ફાઈનાન્સ લી.ના પાવર ઓફ એટર્ની હોલ્ડર અને વહીવટકર્તા છે. (આંક-૯)

*તેઓ અગાઉ શ્રી રામ ટ્રાન્સપોર્ટ ફાઈનાન્સ કં.લી. ના નામે વ્યવસાય કરતી હતી પરંતુ તા.૧૧/૦૫/૨૦૨૨ ના ભારત સરકારની નેશનલ કંપની

લો ટ્રીબ્યુનલની સ્પેશલ બેંચ- II ચેન્નઈ ના હુકમ નં.CA/CAA/69/76(CHE)/ 2022 ના હુકમથી શ્રી રામ ફાઈનાન્સ લી. કરેલ છે. ફરિયાદી મુખ્યત્વે ઇન્વેસ્ટમેન્ટ તથા ફાઈનાન્સનો વ્યવસાય કરે છે અને વાહન ઉપર ધીરાણ અને અન્ય રીતે ધીરાણ આપવાનું કામ કરે છે. તેઓની મુખ્ય ઓફીસ ચેન્નઈ મુકામે છે અને તેઓની એક બ્રાંચ ભાવનગર મુકામે આવેલી છે.

*તેઓ પાસેથી આરોપીએ MHCV ASHOK LAYLAND AL 3718 IL FBT જેનો રજીસ્ટ્રેશન નં GJ 12 BT 9469વાળુ વાહન ખરીદવા એગ્રીમેન્ટ નં.BHAV22306020004 થી રૂ.૧૨,૨૫,૦૦૦/- ની લોન લીધેલ. સદરહુ લોન એગ્રીમેન્ટ મુજબ મુજબ આરોપીએ ભરપાઈ કરવાની હતી. આરોપીએ સદર લોનની રકમ નિયમિત પણે ભરપાઈ નહીં કરી આપતા લોનની બાકી લેણી રકમ પેટે તેઓની ઓફીસે આરોપીએ બાકી રહેતી કાયદેસરની લેણી રકમ પેટે આરોપીએ જાતે તેઓની સહી કરીને તેઓના જુના નામની કંપની શ્રી રામ ટ્રાન્સપોર્ટ ફાઈનાન્સ કં.લી. ના નામનો આરોપીની બેંક ઇક્વીટી સ્મોલ ફાઈનાન્સ બેંક, શાસ્ત્રીનગર, ભાવનગર શાખાનો ચેક નં.૦૦૦૦૪૯ તા.૨૧/૦૬/૨૦૨૪ નો રૂ.૫,૬૨,૭૪૦/- નો પેમેન્ટ રૂપે ચેક આપેલો.(આંક-૧૦)

*સદરહુ ચેક તેઓએ તેમની બેંકમાં તા.૨૪/૦૬/૨૦૨૪ નારોજ જમા કરાવતા સદર ચેક તા.૨૫/૦૬/૨૦૨૪ નારોજ "ફંડસ ઇનસફીશીયન્ટ" ના શેરા સાથે પરત આવેલ.(આંક-૧૧)

* સદરહુ ચેક પરત ફરતા તેઓએ આરોપીને તા.૨૩/૦૭/૨૦૨૪ નારોજ તેમના વિ.વકીલ શ્રી મારફ્ટે આરોપીના સરનામે નોટિસ મોકલાવેલ.

*સદર નોટિસ રજી.પોસ્ટથી મોકલાવેલ તે બાબતની પોસ્ટ ખાતાની સફેદ પાવતી રજુ કરેલ છે. (આંક-૧૨)

* સદર નોટિસ આરોપીને તા.૨૪/૦૭/૨૦૨૪ ના રોજ બજી ગયેલ છે. (આંક-૧૩) આમ, આરોપીને નોટિસ બજી ગયેલ હોવા છતાં આરોપીએ સદર ચેકના નાણાં ચુકવી આપેલ નથી કે નોટિસનો કોઈ જવાબ આપેલ નથી.

૦૯. (૯.૧)હવે નામ.સર્વોચ્ચ અદાલતે **RANGAPPA Versus SHRI MOHAN, {2010 (0) AIJEL-SC 48349}** માં નેગો.કાયદાની કલમ-૧૩૯ દ્વારા ફરજિયાત ધારણામાં કાયદેસર રીતે લાગુ કરી શકાય તેવા દેવા અથવા જવાબદારીના અસ્તિત્વ અંગેની ધારણાનો સમાવેશ થાય છે. એકવાર

ચેક/ સાધનનો અમલ સ્વીકારાઈ જાય, પછી ૧૮૮૧ ના કાયદાની કલમ-૧૩૯ હેઠળ પ્રારંભિક ધારણા ફરિયાદીની તરફેણ કરે છે કે કાયદેસર રીતે લાગુ કરી શકાય તેવા દેવા અથવા જવાબદારી અસ્તિત્વમાં છે. વધુમાં એવું માનવામાં આવ્યું છે કે, ચેક સાથે જોડાયેલ વિચારણા એ ધારણાનો વિષય છે અને ફરિયાદીને તેને વાજબી શંકા થી આગળ સાબિત કરવાની જરૂર ના હોવાનું ઠરાવેલ છે. તે સંજોગો માં ફરિયાદીની જુબાની તથા રજુ કરેલ અન્ય દસ્તાવેજ પુરાવાઓ ઉપરથી જો એકવાર એમ સાબિત થાય કે, આરોપીએ ફરિયાદીને ચેક આપેલ છે, તો તેવા સંજોગોમાં ધી નેગો. ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૯ તથા કલમ-૧૧૮ મુજબના કેટલાક અનુમાનો અદાલતે કરવા ના રહે છે.

૧૦. અત્રેના કેસમાં વાદ્યસ્ત ચેક તહોમતદાર ના ખાતાનો હોવા બાબતે તકરાર કરવામાં આવેલ નથી. પરંતુ પુરાવા ના કાયદામાં કલમ-૧૦૧ માં પુરાવાના બોજાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. જે કલમ ધ્યાને લેતાં,

કલમ ૧૦૧ પુરાવાનો બોજો: જો કોઈ એમ ઈચ્છતુ હોય કે તેણે પ્રતિપાદિત કરેલ હકીકતોની સાબિતીના અસ્તિત્વ ઉપર અદાલત કોઈ કાયદેસરના હક્ક અને જવાબદારી વિશે કોઈ બીજું ન્યાયાલય ફેંસલો આપે તો તેણે સાબિત કરવું પડે કે તે હકીકતો અસ્તિત્વમાં હતી.

કોઈ વ્યક્તિ હકીકતનું અસ્તિત્વ સાબિત કરવા બંધાયેલ હોય ત્યારે સાબિતીનો બોજો તે વ્યક્તિ ઉપર છે તેમ કહેવાય.

આમ, જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ અમુક હકીકત પુરવાર કરવા બંધાયેલ હોય, ત્યારે તે વ્યક્તિ ઉપર પુરાવાનો બોજો છે એમ કહેવાય જે કોઈપણ સંજોગોમાં અફર રહે છે. તે સંજોગોમાં ફરીયાદપક્ષે સદર કલમ ના તત્વો પ્રથમ પુરવાર કરવા પડે.

*સદર કામે ફરીયાદપક્ષે આંક-૩ થી પુરાવા લિસ્ટ રજુ કરેલ છે. તેમાં નિ.૩/૧ થી પાવર ઓફ એટર્ની(આંક-૯), નિ.૩/૨ થી ચેક(આંક-૧૦), નિ.૩/૪ થી ચેકનો રીટર્ન મેમો(આંક-૧૧), નિ.૩/૫ થી નોટિસ મોકલ્યા ની પાવતી (આંક-૧૨), નિ.૩/૬ થી નોટિસ બજયા નો આધાર (આંક-૧૩) તથા નિ.૩/૭ થી બેકનુ સ્ટેટમેન્ટ (આંક-૧૪) પડેલ છે. પરંતુ, નિ.૩/૪ વાળી નોટિસમાં કોઈની, ફરીયાદી કે વિ.વ.શ્રી ની સહી ના હોય તેને આંક આપવામાં આવેલ નહીં અને રેકર્ડ ઉપર આવેલ નથી. સદર કાયદા અન્વયે કલમ-૧૩૮(બી) ની જોગવાઈ પ્રમાણે ફરીયાદીએ આરોપી ઉપર લેખિત નોટિસ કાઢવાની જોગવાઈ છે. ફરીયાદીએ તે પ્રમાણે નોટિસ કાઢેલ છે, પરંતુ પુરાવાના કાયદા પ્રમાણે પુરવાર કરી સદર નોટિસ રેકર્ડ ઉપર લાવી શકેલ નથી અને તે સંજોગોમાં નોટિસ ની હકિકતો પુરવાર

થતી નથી. નામ.સર્વોચ્ચ અદાલતે KAVERI PLASTICS VERSUS MAHDOOM BAWA BAHRUDEEN NOORUL {2025 INSC 1133}માં નામ.મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટનો હવાલો આપી જણાવેલ છે કે, The High Court of Madhya Pradesh in Gokuldas vs. Atal Bihari & Anr.8 observed that offence under Section 138 of the NI Act is a technical offence therefore every technical formality as required under the Section must be complied with strictly. તે સંજોગો માં કલમ-૧૩૮ ના મુળભુત તત્વો નુ પાલન થવુ જરૂરી છે. તે સંજોગોમાં ફરીયાદીએ આરોપી કઈ લેણી રકમની માંગણી કરતી નોટિસ આપેલ છે, તે રેકર્ડ ઉપર થી પુરવાર થતુ નથી.

૧૧. આમ, ઉપરોક્ત કરેલ ચર્ચા પ્રમાણે ફરીયાદીએ રજુ કરેલ દસ્તાવેજી પુરાવાથી તેઓનો કેસ સાબિત કરેલ નથી અને સદર કલમ ના તત્વો સંતોષયેલા નથી. ત્યારબાદ પણ ફરીયાદપક્ષે તે પુરવાર કરવા પ્રયત્ન કરેલ ના હોય મુદદા નં. (૧) નો જવાબ નકારમાં આપી ન્યાય ના હિતમાં નીચે મુજબ નો હુકમ કરવામાં આવે છે.

:: આ ખ રી હુ ક મ ::

- (૧) ક્રિ.પ્રો.કોડની કલમ-૨૫૫(૧) અન્વયે આરોપી તારકવાડીયા હુસૈનભાઈ ઈસાભાઈ નાઓને ધી નેગોશીએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૮ અન્વયેના ગુનામાં ફરીયાદી ના પુરાવામાં શંકા નો લાભ આપી છોડી મુકવા હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (૨) વધુમાં હુકમ કરવામાં આવે છે કે, આરોપીએ ક્રિ.પ્રો.કોડની કલમ-૪૩૭(એ) મુજબ ના અપિલ પીરીયડ સુધી ના રૂ.૫,૦૦૦/- ના જામીન રજુ કરવા. ચુકાદો આજ તા. ૧૭ મી, માહે માર્ચ, સને:૨૦૨૬ નારોજ ખુદી અદાલતમાં વાંચી સંભળાવી જાહેર કરવામાં આવ્યો.

સ્થળ: ભાવનગર
તા.: ૧૭/૦૩/૨૦૨૬

(જીતેન્દ્રકુમાર પ્રભુદાસ પ્રજાપતિ)
બીજા એડીશનલ ચીફ જ્યુડીશીયલ મેજિસ્ટ્રેટ,
(સ્પે.નેગો.કોર્ટ-ભાવનગર)
JUDGE CODE NO.GJ01121